

DOMSTOLENS KENDELSE (Syvende Afdeling)

19. december 2008 (*)

»Procesreglementets artikel 104, stk. 3 – direktiv 2004/38/EF – artikel 18 EF og 39 EF – ret til respekt for familielivet – opholdsret for en tredjelandstatsborger, som er indrejst til en medlemsstats område som asylansøger og efterfølgende har indgået ægteskab med en statsborger i en anden medlemsstat«

I sag C-551/07,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Verwaltungsgerichtshof (Østrig) ved afgørelse af 22. november 2007, indgået til Domstolen den 11. december 2007, i sagen:

Deniz Sahin

mod

Bundesminister für Inneres,

har

DOMSTOLEN (Syvende Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Ó Caoimh, og dommerne J.N. Cunha Rodrigues (refererende dommer) og J. Klučka,

generaladvokat: J. Mazák

justitssekretær: R. Grass,

idet Domstolen har til hensigt at træffe afgørelse ved begrundet kendelse i henhold til procesreglementets artikel 104, stk. 3, første afsnit,

efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Kendelse

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EØF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT L 158, s. 77, samt – berigtigelser – EUT 2004 L 229, s. 35, og EUT 2007 L 204, s. 28, herefter »direktivet«), af artikel 18 EF og 39 EF samt af den grundlæggende ret til respekt for familielivet.
- 2 Denne anmodning er indgivet under en sag mellem Deniz Sahin, som er tyrkisk statsborger, og Bundesminister für Inneres (forbundsindenrigsministeren) vedrørende et afslag på at udstede et tidsbegrænset opholdskort.

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

3 Direktivets artikel 1 bestemmer:

»I dette direktiv fastlægges:

- a) betingelserne for udøvelse af retten til fri bevægelighed og ophold i medlemsstaterne for unionsborgere og deres familiemedlemmer
- b) unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til tidsubegrænset ophold i medlemsstaterne
- c) begrænsningerne for udøvelse af rettighederne efter litra a) og b) af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed.«

4 Direktivets artikel 2 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

- 1) »unionsborger«: enhver person, der er statsborger i en medlemsstat.
- 2) »familiemedlem«:
 - a) ægtefælle
 - b) partner, med hvem en unionsborger har indgået et registreret partnerskab i medfør af en medlemsstats lovgivning, hvis lovgivningen i værtsmedlemsstaten sidestiller et registreret partnerskab med ægteskab, samt under overholdelse af betingelserne i værtsmedlemsstatens relevante lovgivning
 - c) direkte efterkommere samt direkte efterkommere af ægtefællen eller partneren som defineret i litra b), som ikke er fyldt 21 år, eller som forsørges af unionsborgeren
 - d) slægtninge i opstigende linje samt slægtninge i opstigende linje til ægtefællen eller partneren som defineret i litra b), som forsørges af unionsborgeren
- 3) »værtsmedlemsstat«: den medlemsstat, hvortil unionsborgeren rejser med henblik på at udøve retten til fri bevægelighed og ophold.«

5 Direktivets artikel 3 har følgende ordlyd:

»1. Dette direktiv finder anvendelse på enhver unionsborger, der rejser til eller tager ophold i en anden medlemsstat end den, hvor vedkommende er statsborger, samt familiemedlemmer som defineret i artikel 2, nr. 2, der ledsager unionsborgeren eller slutter sig til denne.

2. Uden at det berører de pågældendes personlige ret til fri bevægelighed og ophold og i overensstemmelse med den nationale lovgivning skal værtsmedlemsstaten lette indrejse og ophold for følgende personer:

- a) alle andre familiemedlemmer uanset nationalitet, der ikke er omfattet af bestemmelserne i artikel 2, nr. 2, hvis disse i det land, de ankommer fra, forsørges af eller hører til den unionsborgers husstand, der er hovedindehaveren af retten til ophold, eller hvor alvorlige helbreds-mæssige grunde gør det absolut nødvendigt, at unionsborgeren personligt plejer familiemedlemmet
- b) den partner, med hvem unionsborgeren har en behørigt dokumenteret varig tilknytning.

Værtsmedlemsstaten foretager en grundig undersøgelse af de personlige omstændigheder og begrundet afslag på ansøgning om indrejse eller ophold over for de pågældende.«

6 Direktivets artikel 6 bestemmer:

»1. Unionsborgere har ret til frit at tage ophold på en anden medlemsstats område for en periode på højst tre måneder uden andre betingelser eller formaliteter end kravet om at være i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas.

2. Stk. 1 finder ligeledes anvendelse på familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som ledsager eller slutter sig til en unionsborger, hvis de er i besiddelse af et gyldigt pas.«

7 Direktivets artikel 7, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

»1. Enhver unionsborger har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end tre måneder, hvis den pågældende:

- a) er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i værtsmedlemsstaten, eller
- b) råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, eller
- c) – er indskrevet ved en privat eller offentlig institution, der er godkendt eller som finansieres af værtsmedlemsstaten i medfør af dennes lovgivning eller administrative praksis, med henblik på dér som hovedaktivitet at følge en uddannelse, herunder en erhvervsuddannelse, og
– er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, og ved en erklæring eller på anden tilsvarende måde, efter den pågældende persons eget valg godtgør over for den relevante nationale myndighed, at vedkommende råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, eller
- d) er et familiemedlem, der ledsager eller slutter sig til en unionsborger, der opfylder betingelserne i litra a), b) eller c).

2. Retten til ophold, jf. stk. 1, omfatter også familiemedlemmer til en unionsborger, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, når disse ledsager eller slutter sig til unionsborgeren i værtsmedlemsstaten, og unionsborgeren opfylder betingelserne i stk. 1, litra a), b) eller c).«

8 Direktivets artikel 9 har følgende ordlyd:

»1. Medlemsstaterne udsteder opholdskort til unionsborgeres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, hvis opholdet forventes at vare i mere end tre måneder.

2. Fristen for at ansøge om opholdskort skal være på mindst tre måneder fra indrejsedatoen.

3. Ved misligholdelse af forpligtelsen til at ansøge om opholdskort kan der pålægges sanktioner, der står i rimeligt forhold til overtrædelsen og ikke indebærer forskelsbehandling.«

9 Direktivets artikel 10 bestemmer:

»1. Retten til ophold for unionsborgeres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, fastslås ved udstedelse af et dokument »opholdskort for familiemedlem til en

unionsborger« senest seks måneder efter indgivelse af ansøgning. Der udstedes straks kvittering for indgivelse af ansøgning om opholdskort.

2. Med henblik på udstedelse af opholdskort kræver medlemsstaterne forevisning af følgende dokumenter:

- a) et gyldigt pas
- b) et dokument, der attesterer, at der består en familiemæssig tilknytning eller et registreret partnerskab
- c) bevis for registrering eller, hvis der ikke findes nogen registreringsordning, enhver anden dokumentation for ophold i værtsmedlemsstaten for den unionsborger, de ledsager eller slutter sig til
- d) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra c) og d), dokumentation for, at de dér omhandlede betingelser er opfyldt

[...]

10 Direktivets artikel 27, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

»1. Med forbehold af bestemmelserne i dette kapitel kan medlemsstaterne begrænse den frie bevægelighed og ophold for en unionsborger eller et familiemedlem uanset nationalitet af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Der må ikke lægges økonomiske betragtninger til grund.

2. Foranstaltninger truffet af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og kan udelukkende begrundes i vedkommendes personlige adfærd. En tidligere straffedom kan ikke i sig selv begrunde anvendelsen af sådanne foranstaltninger.

Den personlige adfærd skal udgøre en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse. Begrundelser, der ikke vedrører den individuelle sag, eller som har generel præventiv karakter, må ikke anvendes.«

11 Direktivets artikel 35 bestemmer:

»Medlemsstaterne kan træffe de nødvendige foranstaltninger til at nægte, ophæve eller tilbagekalde rettigheder i henhold til dette direktiv, når der er tale om misbrug af rettigheder eller om svig, som f.eks. proformaægteskab. Sådanne foranstaltninger skal stå i rimeligt forhold til misbruget og være omfattet af de proceduremæssige garantier i artikel 30 og 31.«

Nationale bestemmelser

12 § 1, stk. 2, i lov om etablerings- og opholdsret (Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz, BGBl. I, 100/2005, herefter »NAG«) bestemmer i den affattelse, der finder anvendelse i hovedsagen:

»Denne forbundslov gælder ikke for udlændinge, som

1. har ret til ophold i henhold til lov om asyl 2005 [Asylgesetz 2005] BGBl. I, nr. 100, og i henhold til tidligere bestemmelser i asyllovgivningen, medmindre andet er bestemt i denne forbundslov.

[...]

13 NAG's § 51 bestemmer:

»EØS-borgere, der udnytter deres ret til fri bevægelighed og opholder sig på forbundsområdet i mere end tre måneder, har ret til at etablere sig, hvis de

1. er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Østrig
2. råder over en tilstrækkelig sygeforsikring, der dækker dem selv og deres familiemedlemmer, og godtgør, at de råder over tilstrækkelige midler til at sikre deres underhold, således at opholdet ikke bliver en byrde for det sociale system, eller
3. følger en uddannelse ved en retligt anerkendt offentlig eller privat skole eller uddannelsesinstitution og opfylder betingelserne i nr. 2.«

14 Denne lovs § 52 bestemmer:

»Familiemedlemmer til EØS-borgere, der har ret til fri bevægelighed (jf. § 51), og som selv er EØS-borgere, har ret til at etablere sig, hvis de

1. er ægtefælle

[...]

og ledsager eller slutter sig til denne.«

15 NAG's § 54, stk. 1, bestemmer:

»Familiemedlemmer til EØS-borgere, der har ret til fri bevægelighed (jf. § 51), som ikke er EØS-borgere, og som opfylder de i § 52, nr. 1-3, nævnte betingelser, har ret til at etablere sig. Der udstedes efter ansøgning et tidsubegrænset opholdskort til disse, som er gyldigt i ti år. Ansøgningen skal indgives senest tre måneder efter etableringen.«

16 § 19 i lov om asyl 1997 (Asylgesetz 1997, BGBl. I, nr. 76/1997) har følgende ordlyd:

»(1) Asylansøgere, som [...] befinder sig på forbundsområdet, har en foreløbig ret til ophold, medmindre deres ansøgning skal afvises på grund af en retskraftig retsafgørelse. [...]

[...]

(3) Der udstedes ex officio et bevis for den foreløbige ret til ophold til asylansøgere, som har en sådan ret til ophold. [...]

[...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 17 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at Deniz Sahin den 15. juni 2003 rejste ind i Østrig, og at han den 3. oktober 2003 indgav en asylansøgning dér. Da der endnu ikke er truffet en endelig afgørelse med hensyn til denne ansøgning, tilkommer der Deniz Sahin en foreløbig opholdsret i medfør af lov om asyl 1997.
- 18 Den 22. april 2006 indgik Deniz Sahin ægteskab med en tysk statsborger. Ifølge oplysningerne fra den forelæggende ret har ægtefællerne haft fælles husstand i hvert fald siden den 10. oktober 2003, senere tillige med deres fællesbarn, der blev født den 19. juli 2005.
- 19 Den 29. maj 2006 anmodede Deniz Sahin under henvisning til det indgåede ægteskab om at få udstedt et tidsubegrænset opholdskort i henhold til NAG's § 54. Niederösterreichs Landeshauptmann

[regeringschef i delstaten Niederösterreich] afslog denne anmodning i henhold til NAG's § 1, stk. 2, nr. 1.

- 20 Bundesminister für Inneres tog ved afgørelse af 14. marts 2007 ikke Deniz Sahins klage over den afgørelse, som var truffet af Niederösterreichs Landeshauptmann, til følge. Ifølge Bundesminister für Inneres finder NAG, og dermed dennes § 54, henset til hans foreløbige asylretlige opholdstilladelse, ikke anvendelse på Deniz Sahin. Desuden havde Deniz Sahins tyske ægtefælle, som ifølge dennes egne oplysninger »har levet i Østrig i tre år« og har erhvervsmæssig beskæftigelse dér, udnyttet sin ret til fri bevægelighed på et tidspunkt, hvor Deniz Sahin allerede opholdt sig i Østrig, hvorfor kravet i henhold til NAG's § 52, sidste punktum, om, at familiemedlemmet ledsager eller slutter sig til den person, der udøver retten til fri bevægelighed, ikke er opfyldt. I denne forbindelse henviste Bundesminister für Inneres tillige til direktivets artikel 7, stk. 2.
- 21 Deniz Sahin anlagde sag for Verwaltungsgerichtshof til prøvelse af denne afgørelse fra Bundesminister für Inneres. Denne ret har besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) a) Skal artikel 3, stk. 1, artikel 6, stk. 2, samt artikel 7, stk. 1, litra d), og [artikel 7], stk. 2, i [...] direktiv 2004/38 [...] fortolkes således, at de også omfatter familiemedlemmer i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i direktivets artikel 2, nr. 2, der er kommet til værtsmedlemsstaten uafhængigt af unionsborgeren (direktivets artikel 2, nr. 3) og først dér er blevet familiemedlem til eller har stiftet et familieliv med unionsborgeren?
- b) Hvis dette er tilfældet, er det da ydermere en betingelse, at familiemedlemmet på det tidspunkt, hvor status som familiemedlem eller familielivet stiftes, opholder sig lovligt i værtsmedlemsstaten? Er det i bekræftende fald tilstrækkeligt til, at der foreligger lovligt ophold, at familiemedlemmet alene har opholdsret i kraft af sin egenskab af asylansøger?
- c) Hvis det følger af svarene på det første spørgsmål, litra a) og b), at der ikke af direktivet kan udledes en opholdsret for et familiemedlem, der »kun« har ret til ophold i sin egenskab af asylansøger, og som er kommet til værtsmedlemsstaten uafhængigt af unionsborgeren og først dér er blevet familiemedlem til eller har stiftet et familieliv med unionsborgeren, kan der da ikke desto mindre i en situation, der er kendetegnet ved, at familiemedlemmet har opholdt sig i værtsmedlemsstaten i knapt fire år og dér har været gift i et år med en unionsborger – med hvem han har levet sammen i ca. tre og et halvt år, og med hvem han har et 20 måneder gammelt fællesbarn – i lyset af den grundlæggende ret til respekt for familielivet udledes en opholdsret af artikel 18 EF, henholdsvis artikel 39 EF?
- 2) Er direktivets artikel 9, stk. 1, og artikel 10, stk. 1, til hinder for nationale retsfor skrifter, hvorefter familiemedlemmer til en unionsborger, som ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som har en opholdsret i medfør af fællesskabsretten, særligt direktivets artikel 7, stk. 2, ikke kan få udstedt et opholdskort (»opholdskort for familiemedlem til en unionsborger«) alene af den grund, at de er berettiget til (foreløbigt) ophold i værtsmedlemsstaten i henhold til bestemmelser i denne stats asyilovgivning?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Indledende bemærkninger

- 22 I henhold til procesreglementets artikel 104, stk. 3, første afsnit, kan Domstolen, såfremt et præjudicielt spørgsmål er identisk med et spørgsmål, Domstolen allerede har afgjort, eller såfremt bevarelsen af et sådant spørgsmål klart kan udledes af retspraksis, efter at have hørt generaladvokaten, til enhver tid træffe afgørelse ved begrundet kendelse under henvisning til den tidligere afsagte dom eller den pågældende retspraksis.
- 23 Domstolen finder, at dette er tilfældet i den foreliggende sag.

Det første spørgsmål, litra a) og b)

- 24 Med det første spørgsmål, litra a) og b), ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om direktivets artikel 3, stk. 1, artikel 6, stk. 2, artikel 7, stk. 1, litra d), og artikel 7, stk. 2, skal fortolkes således, at de omfatter familiemedlemmer, der er kommet til værtsmedlemsstaten uafhængigt af unionsborgeren og først dér er blevet familiemedlem til eller har stiftet et familieliv med unionsborgeren. Den forelæggende ret ønsker endvidere oplyst, om det er af betydning, at familiemedlemmet på det tidspunkt, hvor status som familiemedlem eller familielivet stiftes, opholder sig lovligt i værtsmedlemsstaten, og i bekræftende fald, om det er tilstrækkeligt til, at der foreligger lovligt ophold, at familiemedlemmet alene har opholdsret i kraft af sin egenskab af asylansøger.
- 25 Direktivets artikel 3, stk. 1, bestemmer, at direktivet finder anvendelse på enhver unionsborger, der rejser til eller tager ophold i en anden medlemsstat end den, hvor vedkommende er statsborger, samt på familiemedlemmer som defineret i artikel 2, nr. 2, der ledsager unionsborgeren eller slutter sig til denne.
- 26 Direktivets artikel 6 og 7 om henholdsvis ret til ophold i indtil tre måneder og ret til ophold i mere end tre måneder kræver tillige, at familiemedlemmer til en unionsborger, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, for at have opholdsret i værtsmedlemsstaten »ledsager« eller »slutter sig til« unionsborgeren dér.
- 27 I den sag, der gav anledning til dom af 25. juli 2008, *Metock m.fl.* (sag C-127/08, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 87 og 88), fastslog Domstolen, at ingen af disse bestemmelser opstiller krav om, at unionsborgeren allerede skal have stiftet familie på det tidspunkt, hvor han rejser til værtsmedlemsstaten, for at medlemmer af hans familie, som er tredjelandstatsborgere, kan drage fordel af de rettigheder, som følger af nævnte direktiv, men at fællesskabslovgiver derimod ved at fastsætte bestemmelser om, at familiemedlemmer til unionsborgeren kan slutte sig til sidstnævnte i værtsmedlemsstaten, har accepteret muligheden for, at unionsborgeren først stifter familie, efter at vedkommende har udøvet sin ret til fri bevægelighed.
- 28 I nævnte doms præmis 93 fastslog Domstolen i øvrigt, at udtrykket »familiemedlemmer, der ledsager [unionsborgeren]«, i direktivets artikel 3, stk. 1, henviser både til familiemedlemmer til en unionsborger, som er indrejst med sidstnævnte i værtsmedlemsstaten, og familiemedlemmer, som opholder sig med ham i denne medlemsstat, uden at det i det andet tilfælde er nødvendigt at sondre mellem, om tredjelandstatsborgerne er indrejst i den nævnte medlemsstat før eller efter unionsborgeren eller før eller efter, at de er blevet medlemmer af hans familie.
- 29 I præmis 95 i dommen i sagen *Metock m.fl.* præciserede Domstolen, at værtsmedlemsstaten fra det øjeblik, hvor tredjelandstatsborgeren, som er familiemedlem til en unionsborger, i medfør af direktivet har ret til indrejse og ophold i værtsmedlemsstaten, kun kan begrænse denne ret under overholdelse af direktivets artikel 27 og 35.
- 30 Af samme doms præmis 96 fremgår, at overholdelse af nævnte artikel 27 navnlig gør sig gældende, når medlemsstaten ønsker at forfølge tredjelandstatsborgeren for at være indrejst og/eller have opholdt sig på dens område i strid med de nationale bestemmelser om indvandring, inden vedkommende blev familiemedlem til en unionsborger.
- 31 Det er åbenbart, at direktivets artikel 27 ikke kan gøres gældende over for en person som Deniz Sahin, alene af den grund, at han, før han blev familiemedlem til en unionsborger, havde ret til foreløbigt ophold i en medlemsstat i henhold til denne medlemsstats lovgivning, mens han afventede en afgørelse om en asylansøgning.
- 32 Som Domstolen fastslog i præmis 99 i dommen i sagen *Metock m.fl.*, kan en tredjelandstatsborger, som er ægtefælle til en unionsborger, som opholder sig i en medlemsstat, hvor han ikke er statsborger, som ledsager eller slutter sig til denne unionsborger, drage fordel af direktivets

bestemmelser, uanset hvor og hvornår deres ægteskab blev indgået, og uanset hvorledes tredjelandstatsborgeren er indrejst i værtsmedlemsstaten.

- 33 På ovenstående baggrund skal det første spørgsmål, litra a) og b), besvares med, at direktivets artikel 3, stk. 1, artikel 6, stk. 2, artikel 7, stk. 1, litra d), og artikel 7, stk. 2, skal fortolkes således, at de også omfatter familiemedlemmer, der er kommet til værtsmedlemsstaten uafhængigt af unionsborgeren og først dér er blevet familiemedlem til eller har stiftet et familieliv med unionsborgeren. Det er i denne henseende uden betydning, at familiemedlemmet på det tidspunkt, hvor status som familiemedlem eller familielivet stiftes, opholder sig foreløbigt i værtsmedlemsstaten i henhold til bestemmelser i denne stats asyllovgivning.

Det første spørgsmål, litra c)

- 34 Henset til svaret på det første spørgsmål, litra a) og b), er det uforholdsmæssigt at besvare det første spørgsmål, litra c). Sidstnævnte spørgsmål er således kun blevet stillet for det tilfælde, at direktivet skulle fortolkes således, at der ikke heraf kan udledes en opholdsret for et familiemedlem, der befinder sig i samme situation som sagsøgeren i hovedsagen.

Det andet spørgsmål

- 35 Som anført i denne kendelses præmis 32, fastslog Domstolen i præmis 99 i dommen i sagen Metock m.fl., at en tredjelandstatsborger, som er ægtefælle til en unionsborger, som opholder sig i en medlemsstat, hvor han ikke er statsborger, som ledsager eller slutter sig til denne unionsborger, kan drage fordel af direktivets bestemmelser.
- 36 Som det følger af svaret på det første spørgsmål, litra a) og b), har en person, der befinder sig i en situation som den, Deniz Sahin befinder sig i, en opholdsret i henhold til direktivets artikel 7, stk. 2.
- 37 Det fremgår af direktivets artikel 9, stk. 1, og artikel 10, stk. 1, at et opholdskort er et dokument, der fastslår en ret til ophold i mere end tre måneder i en medlemsstat for unionsborgeres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat.
- 38 Direktivets artikel 10, stk. 2, opregner udtømmende de dokumenter, som kan kræves fremlagt for værtsmedlemsstaten af tredjelandstatsborgere, der er familiemedlemmer til en unionsborger, med henblik på udstedelse af et opholdskort (jf. bl.a. dommen i sagen Metock m.fl., præmis 53).
- 39 At nægte en person i Deniz Sahins situation at få udstedt et opholdskort for unionsborgeres familiemedlemmer alene af den grund, at den pågældende kun er berettiget til foreløbigt ophold i værtsmedlemsstaten i henhold til bestemmelser i denne stats asyllovgivning, ville være ensbetydende med at føje en ekstra betingelse til de betingelser, som er udtømmende opregnet i direktivets artikel 10, stk. 2.
- 40 På denne baggrund skal det andet spørgsmål besvares med, at direktivets artikel 9, stk. 1, og artikel 10 er til hinder for nationale retsforordninger, hvorefter familiemedlemmer til en unionsborger, som ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som har en opholdsret i medfør af fællesskabsretten, særligt direktivets artikel 7, stk. 2, ikke kan få udstedt et opholdskort for familiemedlemmer til en unionsborger alene af den grund, at de har en foreløbig opholdsret i værtsmedlemsstaten i henhold til bestemmelser i denne stats asyllovgivning.

Sagens omkostninger

- 41 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Syvende Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 3, stk. 1, artikel 6, stk. 2, artikel 7, stk. 1, litra d), og artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EØF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF, skal fortolkes således, at de også omfatter familiemedlemmer, der er kommet til værtsmedlemsstaten uafhængigt af unionsborgeren og først dér er blevet familiemedlem til eller har stiftet et familieliv med unionsborgeren. Det er i denne henseende uden betydning, at familiemedlemmet på det tidspunkt, hvor status som familiemedlem eller familielivet stiftes, opholder sig foreløbigt i værtsmedlemsstaten i henhold til bestemmelser i denne stats asyllovgivning.
- 2) Artikel 9, stk. 1, og artikel 10 i direktiv 2004/38 er til hinder for nationale retsfor skrifter, hvorefter familiemedlemmer til en unionsborger, som ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som har en opholdsret i medfør af fællesskabsretten, særligt direktivets artikel 7, stk. 2, ikke kan få udstedt et opholdskort for familiemedlemmer til en unionsborger alene af den grund, at de har en foreløbig opholdsret i værtsmedlemsstaten i henhold til bestemmelser i denne stats asyllovgivning.

Underskrifter